

NAUKA POPRZECZ DZIAŁANIE I DZIELENIE SIĘ WIEDZĄ – PROMOWANIE WIEDZY O AGROLEŚNICTWIE WŚRÓD PRAKTYKÓW

Inicjatywa tworzona dla i przez rolników – na przykładzie francuskiego programu Agr'eau

JAK I DLACZEGO

Czysto akademickie podejście do nauki nie pozwoli w pełni przyswoić zasad agroekologii

Transfer wiedzy jest jedną z kluczowych osi rozwoju innowacyjnych praktyk, do jakich zaliczamy agroleśnictwo. Agronomia, ekologia, pielęgnacja drzew itp. to niezwykle złożone obszary specjalizacji nawet gdy są rozpatrywane osobno, tym bardziej jako kombinacje w formie agroekologii czy agroleśnictwa wymagają dogłębnego zrozumienia wpływu niezależnych czynników i interakcji zachodzących między składowymi na poziomie systemu. Teoretyczne podejście do tych zagadnień nie zapewni opanowania wszystkich niezbędnych umiejętności, wówczas bowiem mogą umknąć nam istotne informacje

dotyczące zrównoważonego rozwoju agroleśnictwa na poziomie działki, gospodarstwa czy krajobrazu. Budowanie i wymiana wiedzy musi zatem odbywać się w ramach określonego kontekstu, w którym kluczowa będzie rola rolnika. Przykładem jest metodyka nauczania stosowana w regionalnych programach rozwoju „Agr'eau” i wprowadzana na poziomie obszarów zlewni we Francji. Celem tej inicjatywy jest wspólne opracowanie optymalnych praktyk rolniczych, przy zastosowaniu podejścia z poziomu krajobrazu do zarządzania glebą, wodą i innymi zasobami.

Wizyta polowa w gospodarstwie Jérémy Auzeral, rolnika z Lot-et-Garonne, Francja, 2018

Zdjęcie: Association Française d'Agroforesterie

Studenci nauk rolniczych z wizytą w gospodarstwie Michel'a Nedellec, Gers, Francja, 2018

Zdjęcie: Association Française d'Agroforesterie

JAK SPROSTAĆ WYZWANIU

Szkolenia wielodyscyplinarne i wizyty polowe dla ułatwienia wymiany pomysłów

Od samego początku programy Agr'eau ukierunkowane były na budowanie społeczności praktyków i ekspertów oraz wspieranie wymiany wiedzy pomiędzy interesariuszami z różnych dziedzin w ramach sektora rolnictwa (rolników, leśników, jednostek zarządzających zasobami naturalnymi, decydentów, naukowców, nauczycieli, itp.). Od rozpoczęcia pierwszego programu pilotażowego w 2013 roku (w południowo-zachodniej zlewni w Adour-Garonne) zorganizowano ponad 1000 wydarzeń, które zgromadziły łącznie 30 tysięcy osób. W tym samym czasie niemal 700 rolników i doradców zostało przeszkolonych z zastosowaniem mieszanej metodyki

nauczania cyfrowego, wykładów, wizyt polowych i spotkań technicznych. Główny nacisk programów Agr'eau kładziony jest na szkolenie praktyków (nauka przez całe życie), ale cenne są również partnerstwa nawiązywane z uczelniami rolniczymi. Zasoby informacji są regularnie udostępniane w sieci w formie newsletterów, a także w prasie za pośrednictwem czasopism branżowych. Dni otwarte w gospodarstwach należących do sieci Agr'eau stosujących innowacyjne rozwiązania są również okazją dotarcia do szerszego grona odbiorców i zachęcenia ich do powtórnego nawiązania kontaktów pomiędzy producentami a konsumentami.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 727872.

Słowa kluczowe: nauka, nauczanie, pedagogika, szkolenie, wiedza

eurafagroforestry.eu/afinet

Praktyki rolno-drzewne są na nowo odkrywane i wprowadzane każdego dnia na podstawie obserwacji środowiska lokalnego oraz dzielenia się doświadczeniem wśród praktyków. Programy Agr'eau wprowadzone w czterech regionach zlewni we Francji ukierunkowane są na wspieranie „nauki przez praktykę”, pozwalając na rozwój oddolnych inicjatyw w zakresie ulepszania praktyk rolniczych oraz przyjmując podejście krajobrazowe w zarządzaniu glebą, wodą i innymi zasobami.

Rolnicy, doradcy, jednostki zarządzające zasobami naturalnymi, naukowcy, nauczyciele, a nawet sektor rolno-spożywczy angażują się w ten ciągły proces ulepszania na rzecz sprawnego przejścia do zrównoważonego rolnictwa na poziomie regionalnym.

Zajęcia techniczne w gospodarstwie Pierre Pujos, Gers, Francja, 2018

Zdjęcie: Association Française d'Agroforesterie

WIĘCEJ INFORMACJI

AFAF. 2018. Agroforestry and soil vegetation cover, for high-performance sustainable agriculture.

Balaguer, F. 2017. Agr'eau: developing a resource-efficient, ecofriendly climate-smart agriculture across the Adour-Garonne basin (South-West France). French Agroforestry Association; power point presentation for the Agroforestry 2017 Conference – Cranfield University, 22 June 2017.

Ulotka przygotowana w ramach projektu AFINET. Mimo iż materiał opracowany został na podstawie najlepszych dostępnych informacji, zarówno autor jak i UE w żadnym wypadku nie ponosi odpowiedzialności za poniesione straty, szkody lub obrażenia bezpośrednio bądź pośrednio związane z powyższym raportem

Od konsumenta z powrotem do konsumenta - w kierunku integracji rynku dla rozwoju agroleśnictwa i agroekologii

W ciągu ostatnich dwóch lat, Agr'eau rozpoczęło budowę sieci zrzeszającej rolników i interesariuszy w celu zaangażowania pozostałych uczestników rynku (spółdzielni, przetwórców, hurtowników, przedsiębiorstw cateringowych/gastronomicznych itp.) w przejście do agroleśnictwa i agroekologii. Od dawna istniała potrzeba stworzenia jednostki pełniącej rolę platformy integrującej w układzie pionowym główne podmioty innowacyjnych łańcuchów produkcji oraz w układzie poziomym docierającej do jak najszerszych kręgów konsumenckich. Jest to główną misją ruchu Pour une Agriculture du Vivant (PADV), powstałego w 2018 roku w celu zrzeszenia prywatnych przedsiębiorstw i nawiązania bezpośrednich relacji z krajowymi stowarzyszeniami rolników, ruchu wspieranego przez lokalne organizacje i centra doradcze specjalizujące się w agroekologii i agroleśnictwie. PADV buduje fundament dla stworzenia we Francji zintegrowanego ambitnego podejścia do produkcji i dystrybucji w agroekologii, obejmującego spółki sektora prywatnego, wysoki poziom zaangażowania politycznego na różnych szczeblach po zaangażowanie samych rolników.

PADV oferuje usługi przetwórcom w formie pomocy w budowie zrównoważonych łańcuchów dystrybucji oraz identyfikacji producentów spełniających określone standardy agroekologii i agroleśnictwa. Organizacja inwestuje dodatkowo w badania stosowane i wspiera rolników w takich tematach jak gospodarowanie glebą w zrównoważony sposób, praktyki fitosanitarne czy wprowadzanie drzew do krajobrazu rolnego.

Dzięki przedstawieniu zagadnienia szerszemu gronu odbiorców (konsumentów) projekt ten ma szansę zaangażować wszystkich obywateli w rozwój agroleśnictwa, docierając dalej niż tylko do jego praktyków i wyspecjalizowanych naukowców.

LÉO GODARD, FABIEN BALAGUER
French Agroforestry Association
leo.godard@agroforesterie.fr

Redaktor: Maria Rosa Mosquera-Losada (USC)

4 LIPCA 2019